

Na osnovu čl. 79. st. 1. tač. 5. Ustavnog zakona, u vezi sa čl. 23. st. 2. Uredbe o organizaciji i radu Saveznog izvršnog veća ("Službeni list FNRJ", br. 26/56), Savezno izvršno veće donosi

UREDBU O RATIFIKACIJI KONVENCIJE O NOĆNOM RADU DECE U INDUSTRIJI

(Sl. list FNRJ - Međunarodni ugovori br. 69/57)

Osnovni tekst na snazi od 09/10/1956 , u primeni od 09/10/1956

Član 1.

Ratifikuje se Konvencija o noćnom radu dece u industriji, revidirana 1948. godine ^{*}, koja je usvojena na XXXI zasedanju Međunarodne organizacije rada 10. jula 1948. godine u San Francisku, a koja u originalu na francuskom ^{||} i u prevodu na srpskohrvatskom jeziku glasi:

KONVENCIJA O NOĆNOM RADU DECE U INDUSTRIJI (REVIDIRANA U 1948)

Opšta Konferencija Međunarodne organizacije rada,

Sazvana u San Francisku od strane Administrativnog saveta Međunarodnog biroa rada, sastavši se 17. juna 1948. godine, u svoje trideset prvo zasedanje,

Pošto je odlučila da prihvati različite predloge koji se odnose na delimičnu reviziju Konvencije o noćnom radu dece (industrija) iz 1919. godine, prihvaćene od strane Konferencije na njenom prvom zasedanju, pitanje koje je obuhvaćeno drugom tačkom dnevnog reda zasedanja,

Smatrajući da ovi predlozi treba da dobiju formu međunarodne konvencije,

Usvaja danas, desetog jula 1948, donju Konvenciju, koja će biti nazvana Konvencija o noćnom radu dece (industrija) (revidirana 1948).

DEO I

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

1. Prema ovoj Konvenciji smatraće se kao "industrijska preduzeća":

- a) rudnici, kamenolomi i ekstraktivne industrije svake vrste;
- b) preduzeća u kojima se proizvodi izrađuju, izmenjuju, čiste, popravljaju, ukrašavaju, završavaju, pripremaju za prodaju, razrušeni ili demolirani i u kojima su materije podvrgnute prerađevini, podrazumevajući i preduzeća za brodogradnju, za proizvodnju, preradu i transmisiju elektriciteta i pogonske snage uopšte;
- c) preduzeća građevina i građevinarstva podrazumevajući poslove izgradnje, opravke, održavanja, preinačavanja i demoliranja;
- d) preduzeća za prevoz ljudi ili robe drumom, železnicom podrazumevajući prenos robe dokovima, kejevima, magacinima ili aerodromima.

2. Nadležna vlast će odrediti graničnu liniju između industrije s jedne strane, poljoprivrede, trgovine i ostalih neindustrijskih poslova s druge strane.

3. Nacionalno zakonodavstvo može izuzeti primenu ove Konvencije za poslove koji se smatraju da nisu škodljivi ili štetni po decu niti po njih opasni u porodičnim preduzećima gde su samo zaposleni roditelji i njihova deca ili šticećnici.

Član 2.

1. Prema ovoj Konvenciji izraz "noć" označava period od najmanje 12 uzastopnih časova.

2. Za decu mlađu od 16 godina ovaj period će podrazumevati interval koji je protekao između 10 časova uveče i 6 časova ujutro.

3. Za decu od punih 16 godina, a mlađu od 18 ovaj interval će odrediti nadležna vlast i biće najmanje 7 uzastopnih časova između 10 sati uveče i 7 sati ujutro, nadležna vlast će moći da propiše različite intervale za različite pokrajine, industrije, preduzeća ili grane industrije i preduzeća, ali će konsultovati zainteresovane organizacije poslodavaca i radnika pre nego što odredi interval koji počinje posle 11 sati uveče.

Član 3.

1. Deca mlađa od 18 godina ne bi trebalo da rade u industrijskim preduzećima, državnim i privatnim, ili u ustanovama koje od njih zavise osim u slučajevima niže predviđenim.

2. Kada potrebe njihovog učenja zanata ili njihovog stručnog osposobljavanja to zahtevaju u industrijama ili određenim poslovima gde je potreban neprekidan rad, nadležna vlast posle konsultovanja zainteresovanih organizacija poslodavaca i radnika, može dozvoliti zaposlenje preko noći deci od punih 16 godina, ali mlađoj od

18 godina.

3. Deca zaposlena noću saglasno prethodnom paragrafu treba da koriste, između dva perioda rada, odmor od najmanje 13 uzastopnih časova.

4. Kada zakonodavstvo zemlje zabranjuje noćni rad svom osoblju u pekarama, nadležna vlast može da zameni, za decu od punih 16 godina, ako to zahteva njihovo učenje zanata, period koji obuhvata između 9 sati uveče i 4 sata ujutro periodom od najmanje 7 uzastopnih časova koji su obuhvaćeni između 10 sati uveče i 7 sati ujutru kao što je propisala nadležna vlast na osnovu paragrafa 3. čl. 2.

Član 4.

1. U zemljama gde klima jako otežava rad, noćni period i intervali zabrane mogu da budu kraći od perioda intervala koji su utvrđeni u prethodnim članovima, pod uslovom da se jedan nadoknađujući odmor da preko dana.

2. Odredbe članova [2.](#) i [3.](#) neće se primenjivati na noćni rad dece stare od 16 - 18 godina kada neki slučaj više sile koji nije mogao biti predviđen ili sprečen i koji nije periodičnog karaktera bude smetnja normalnom funkcionisanju nekog industriskog preduzeća.

Član 5.

Kada, zbog naročito teških okolnosti, to zahteva opšti interes, zabrana noćnog rada može da se obustavi jednom odlukom nadležne vlasti u vezi dece stare od 16 - 18 godina.

Član 6.

1. Zakonodavstvo u vezi sprovođenja odredaba ove Konvencije treba:

- a) da propiše potrebne odredbe kako bi svi zainteresovani bili obavešteni o tom zakonodavstvu;
- b) da odredi lica čija će biti dužnost njeno izvršenje;
- c) da propiše odgovarajuće sankcije u slučaju prekršaja;
- d) da predvidi ustanovljenje i održanje jednog sistema inspekcije koja će efikasno obezbediti sprovođenje spomenutih odredaba;
- e) da obaveže svakog poslodavca u industriskom preduzeću državnom i privatnom da vodi registar ili da čuva i stavlja na raspoloženje zvanične dokumente gde su naznačena imena i datumi rođenja svakog lica mlađeg od 18 godina koji je kod njih zaposlen kao i ostale podatke potrebne za nadležnu vlast.

2. Godišnji izveštaji koje podnose članovi saglasno članu 22. Ustava Međunarodne organizacije rada sadržaće potpune podatke o zakonodavstvu naznačenom u

prethodnom paragrafu i jedan opšti izveštaj o rezultatima inspekcije sprovedene u smislu ovoga člana.

DEO II

SPECIJALNE ODREDBE U POGLEDU NEKIH ZEMALJA

Član 7.

1. Svaki član koji bi, pre donošenja takvog zakonodavstva koje bi mu omogućilo ratifikaciju ove Konvencije, imao zakonodavstvo koje reguliše noćni rad dece u industriji i predviđa granicu starosti nižu od 18 godina, može jednom deklaracijom priloženom uz akt ratifikacije, zameniti doba starosti od osamnaest godina, propisano u paragrafu 1. [čl. 3.](#) dobom starosti ispod 18 godina, ali nikako ne ispod 16 godina.
2. Svaki član koji bi dao jednu takvu izjavu moći će u svako doba da je poništi jednom docnijom izjavom.
3. Svaki član za koga je na snazi izjava data u smislu paragrafa 1. ovog člana treba da svake godine u svome izveštaju o primeni Konvencije naznači u kojoj meri je ostvaren bilo kakav progres u pogledu potpune primene odredaba Konvencije.

Član 8.

1. Odredbe dela I ove Konvencije odnose se na Indiju, sa ogradom modifikacija ustanovljenih ovim članom.
2. Rečene odredbe odnose se na sve teritorije koje su obuhvaćene primenom indiskog zakonodavstva.
3. Smatraće se kao "industrijska preduzeća":
 - a) fabrike definisane kao takve u Zakonu o fabrikama u Indiji (Indian Factories Act);
 - b) rudnici na koje se odnosi Zakon o rudnicima u Indiji (Indian Mines Act);
 - c) železnice i pristaništa.
4. [Član 2.](#) paragraf 2. odnosi se na decu sa navršenih 13 godina, ali sa manje od 15 godina.
5. [Član 2.](#) paragraf 3. odnosi se na decu sa navršenih 15 godina, ali sa manje od 17 godina.
6. [Član 3.](#) paragraf 1. i [član 4.](#) paragraf 1. odnosiće se na decu ispod 17 godina.
7. [Član 3.](#) paragraf 2, 3. i 4, [član 4.](#) paragraf 2. i [član 5.](#) odnose se na decu sa

navršenih 15 godina, ali sa manje od 17 godina.

8. [Član 6.](#) paragraf 1. e) odnosiće se na decu ispod 17 godina.

Član 9.

1. Odredbe dela I ove Konvencije odnose se na Pakistan, uz ogradu modifikacija ustanovljenih ovim članom.

2. Rečene odredbe odnose se na sve teritorije koje su obuhvaćene primenom pakistanskog zakonodavstva.

3. Smatraće se kao "industrijska preduzeća":

a) fabrike definisane kao takve u Zakonu o fabrikama;

b) rudnici na koje se odnosi Zakon o rudnicima;

c) železnice i pristaništa.

4. [Član 2.](#) paragraf 2. odnosiće se na decu sa navršenih 13 godina, ali sa manje od 15 godina.

5. [Član 2.](#) paragraf 3. odnosiće se na decu sa navršenih 15 godina, ali sa manje od 17 godina.

6. [Član 3.](#) paragraf 1. i [član 4.](#) paragraf 1. odnosiće se na decu ispod 17 godina.

7. [Član 3.](#) paragraf 2, 3. i 4, [član 4.](#) paragraf 2. i [član 5.](#) odnosiće se na decu sa navršenih 15 godina, ali sa manje od 17 godina.

8. [Član 6.](#) paragraf 1. e) odnosiće se na decu sa manje od 17 godina.

Član 10.

1. Međunarodna konferencija rada može, na svakom zasedanju na kome bi ova materija bila obuhvaćena dnevnim redom zasedanja prihvatiti dvotrećinskom većinom nacrtu amandmana na jedan ili više od prethodnih članova II dela Konvencije.

2. Jedan ovakav nacrt amandmana treba da bude označen od strane člana ili članova na koje se odnosi i treba da, u roku od jedne godine ili u slučaju naročitih okolnosti u roku od osamnaest meseci od zaključenja zasedanja Konferencije, bude podnesen od strane člana ili članova na koje se odnosi vlasti ili vlastima u čijoj se nadležnosti ovo pitanje nalazi, radi ozakonjenja istog ili preduzimanja drugih mera.

3. Član koji je izdejstvovao odobrenje organa ili nadležnih organa saopštiće svoju izričitu ratifikaciju amandmana Generalnom direktoru Međunarodnog biroa rada,

radi registrovanja.

4. Jedan takav predlog amandmana, jednom ratifikovan od strane člana ili članova na koje se odnosi, stupiće na snagu kao amandman ove Konvencije.

DEO III

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 11.

Službene ratifikacije ove Konvencije biće dostavljene Generalnom direktoru Međunarodnog biroa rada, koji će ih registrovati.

Član 12.

1. Ova Konvencija vezivaće samo članove Međunarodne organizacije rada čija ratifikacija bude registrovana od strane Generalnog direktora.
2. Konvencija će stupiti na snagu po isteku dvanaest meseci, pošto ratifikacije dvaju članova budu registrovane od strane Generalnog direktora.
3. Posle toga ova će Konvencija stupiti na snagu za svakog člana po isteku dvanaest meseci od datuma kada njegova ratifikacija bude registrovana.

Član 13.

1. Svaki član koji je ratifikovao ovu Konvenciju može, po isteku perioda od deset godina posle njenog prvobitnog stupanja na snagu, otkazati Konvenciju, aktom upućenim Generalnom direktoru Međunarodnog biroa rada, koji će ga registrovati.
2. Svaki član koji je ratifikovao ovu Konvenciju, a koji u toku godine dana po isteku perioda od deset godina pomenutog u prethodnom paragrafu ne bude koristio mogućnost otkaza predviđenu u ovome članu, biće vezan za novi period od deset godina, a posle toga moći će otkazati ovu Konvenciju, po isteku svakog perioda od deset godina, pod uslovima predviđenim ovim članom.

Član 14.

1. Generalni direktor Međunarodne organizacije rada notificiraće svima članovima Međunarodne organizacije rada registrovanje svih ratifikacija, izjava i otkaza koji mu budu dostavljeni od strane članova Organizacije.
2. Obaveštavajući članove Organizacije o drugoj ratifikaciji koja mu bude dostavljena Generalni direktor skreneće pažnju članovima Organizacije na datum kojega ova Konvencija stupa na snagu.

Član 15.

Saobrazno [čl. 102.](#) Povelje Ujedinjenih nacija, Generalni direktor Međunarodne organizacije rada dostaviće Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija potpuna obaveštenja o svima ratifikacijama, svima izjavama i svima otkazima koje bude registrovao prema prethodnim članovima.

Član 16.

Po isteku svakog perioda od deset godina, računajući od stupanja na snagu ove Konvencije, administrativni savet Međunarodnog biroa rada podneće Opštoj konferenciji izveštaj o primeni ove Konvencije i odlučiće da li je poželjno da se na dnevni red Konferencije postavi pitanje potpune ili delimične revizije.

Član 17.

1. U slučaju da Konferencija usvoji neku novu konvenciju koja u potpunosti ili delimično menja ovu Konvenciju, osim ako nova konvencija predviđa drukčije:

- a) ratifikacija nove konvencije od strane nekog člana povlačiće ipso iure, bez obzira na napred navedeni [član 13.](#) neposredni otkaz ove Konvencije, pod rezervom da je nova konvencija koja menja raniju stupila na snagu;
- b) od dana stupanja na snagu nove konvencije ova Konvencija prestaće da bude otvorena za ratifikaciju članovima.

2. Ova Konvencija ostaće u svakom slučaju na snazi, po formi i sadržini, za članove koji je budu ratifikovali, a koji ne ratifikuju novu konvenciju.

Član 18.

Francuski i engleski tekst ove Konvencije jednako su verodostojni.

Član 2.

Ova uredba stupa na snagu odmah.

* Ova Konvencija stupila je na snagu 20. februara 1958. godine, tj. 12 meseci po deponovanju ratifikacionog instrumenta od strane Jugoslavije, koje je izvršeno 20. februara 1957. godine, shodno [članu 12.](#) paragraf 3. Konvencije.

R. s. br. 126
9. oktobra 1956. godine
Beograd

Savezno izvršno veće

Predsednik Republike,
Josip Broz Tito, s.r.

NAPOMENA EKSPERT-a:

^[1] Tekst na francuskom jeziku nije prikazan.